

[Gunnar Fog-Petersen.]

det i Dag er billigere at bygge saadanne Huse, end det har været før, fordi Prisen paa mange Materialer er faldet. Rundt omkring i vort Land sidder der Hundreder af Smaamestre, som hjemme hos sig har en arbejdsløs Søn eller to, som ogsaa er uddannede Haandværkere og meget vel var i Stand til at opføre et saadant Hus, hvis de kunde tage det Tab, Kurserne paatvinger dem efter det nuværende System, og det er alle disse Mennesker, der hindres i at opføre saadanne Huse, som de enten selv kan bo i eller deres giftefærdige Børn, eller som de, naar de er opført, kan sælge og saa skaffe Arbejde til andre ved at bygge Huse ved Siden af. Denne Form for Byggeri, som de ærede Medlemmer fra Jyllands, Fyns og Sjællands Egne udmærket godt kender, det er dette Byggeri, der ikke kan komme i Gang nu, som det foreliggende Lovforslag er særdeles vel egnet til at sætte i Gang, men som møder en Hindring i de foreliggende Kurser. Den ærede Ordfører for Venstre har altsaa valgt det Standpunkt, at denne Hindring faar staa der, indtil den paa en eller anden Maade falder væk af sig selv; han og hans Parti vil i alt Fald ikke være med til at fjerne den.

Jeg tror derfor, jeg kan slaa yderligere fast, hvad jeg sagde før, at fra mange Hold i vort Land, ogsaa fra den Del af Handelsstanden, som er interesseret i at sælge Varer til den Slags Byggeri, vil der blive lagt Mærke til den Stilling, der bliver taget her i Dag, og man vil ikke kunne forstaa den fuldkomne Mangel paa Forstaaelse af, hvad der kræves for at hjælpe disse Mennesker — og jeg tør føje til: den Mangel paa Samfundssind, der ligger bagved den Holdning, man indtager fra de to Partiers Side.

Indenrigsministeren (Dahlggaard): Den ærede Ordfører for Venstre (Stensballe) sagde, at jeg ikke havde gjort Forsøg paa at vise Fordelene ved dette Forslag. Jeg forstaaer ikke, hvad det ærede Medlem hentyder til med en saadan Bemærkning. Jeg har i min Forelæggelsestale og i min Tale i Dag klarlagt, at det Problem, der foreligger paa dette Omraade, og som det i stadig videre Kredse erkendes foreligger, er, at der under de skiftende økonomiske og finansielle, kreditmæssige Forhold opstaaer den Situation, naar Renten stiger meget stærkt og Obligationskurserne gaar ned, at mange Mennesker ikke gaar ind i erhvervsmæssigt Arbejde med Byggeri, fordi den højere Rente, man fæstner sig ved, naar man

optager et langfristet Laan, er de naglet til i 60 Aar. Det er Kærnen i det hele. Det er det, hele Diskussionen drejer sig om. Det er noget, der er diskuteret i Kreditforæningskredse snart i en Menneskealder, og et Problem, som man søger at løse andre Steder. Og saa affærdiger det ærede Medlem mig med at sige, at jeg ikke har forsøgt at vise Fordelene derved!

Jeg søgte endvidere at give det ærede Medlem en Anskuelsesundervisning, nemlig den, som er tilvejebragt af det ærede Medlems egne Partifæller i Haderslev By. Det ærede Medlem har sagt, at han tror ikke paa dette Forslag. Gaa ned i Haderslev By; dér er det praktiseret! 35 mindre Ejendomme er opført i Haderslev By i denne Sommer netop i Kraft af, at der skabtes en Byggefond paa samme Grundlag, som der her er stillet Forslag om. Jeg beder det ærede Medlem om at henvende sig til sin Meningsfælle, det ærede 2det Medlem for 5te Kreds (Schaumann); han vil kunne give det ærede Medlem yderligere interessante Oplysninger om, hvor udmærket det er i Haderslev, at man netop i Kraft af, at man har skabt en Ordning, hvorved man undgaar dette Kurstab, har holdt Byggeriet oppe dernede, og at man fra de to Partiers Side i Haderslev Byraad agter at indgaa til Indenrigsministeriet med Anmodning om at faa denne Ordning udvidet, saa vidt jeg husker til at gælde for det dobbelte Beløb — det tør jeg nu ikke sige bestemt —, men i hvert Tilfælde udvidet.

Den ærede Ordfører for Venstre tillod sig at benytte det Udtryk, at jeg som sædvanlig havde fordrejet hans Udtalelser. Ja, nu vil jeg gerne sige til det ærede Medlem, at dette Spørgsmaal jo ikke klares blot ved at være uartig. Nej, hvis det var saa let at klare, hvis man paa den Maade kunde erstatte Argumenter, var det ærede Medlem langt bedre stillet, end han nu er. Jeg tillader mig heroverfor at sige, at hvad jeg har gengivet om det ærede Medlems Stilling her i Dag, kan udtrykkes saaledes: at det ærede Medlem har afvist, at man fra det offentliges Side skal søge at fremme Byggeriet i dette Øjeblik, af to Grunde: for det første fordi der ikke er nogen Trang til Boliger — det var det Udtryk, det ærede Medlem brugte —, dernæst fordi man ikke ønsker at bidrage dertil, saa længe Omkostningerne er saa store, som de er, og med Hensyn til Omkostningerne nævnte det ærede Medlem overhovedet kun een Faktor, nemlig Lønningerne (*Stensballe*: Det andet er jo faldet). Jeg ved ikke, hvad det ærede Medlem hentyder til. (*Stensballe*: Materialerne.) Jeg kan ikke høre, hvad